

**HRVATSKO
DRUŠTVO
LIKOVNIH
UMJETNI
KAISTRE**

Nakladnik:

Hrvatsko društvo likovnih umjetnika
Zagrebačka 4, 52 100 Pula - Pola

Za nakladnika:

Milan Marin, predsjednik

Likovni postav, kustos:

Eugen Borkovsky

Grafičko oblikovanje:

Iva Gašparić

GALERIJA HDLUI

27. 11. - 20. 12. 2020.

Zagrebačka 4, 52100 Pula - Pola

Otvoreno svakim radnim danom od 09,00 do 15,00 sati / tel: 052 214 408 /
e-mail: hdlu.istre@inet.hr / www.hdluistre.hr

Spoznaja stanja: tijek i mijena

selektirani, kolektivni, tematski, likovni projekt

Mijena je stanje / Stanje je trenutak tijeka / Mijenja(ji)mo stanje / ...

Propitivanje vrijednosnih kriterija i proklamirane povijesti u suvremenoj umjetnosti reflektira se nepoštivanjem uobičajenih pristupa, tehnologija i plasmata artističkog predmeta. Odnos između autora, svijeta umjetnosti i publike pod utjecajem je novih spoznaja. Pojam *kasni postmodernizam* pokušava obuhvatiti novi način doživljavanja svijeta. Iako je postmodernizam *raستهljiv* termin, on pokriva vrijeme i situaciju u kojoj živimo - odbacuje privilegirani položaj mainstream pravaca i usmjerava pažnju na mnogostrukost iskaza. Očito je prezir prema jednoobraznosti i usmjerenosti na urbane centre moći. Umjesto isključivo estetskog, poštuje se instinktivno i lokalno. Naglasak je na igri, a ne na pravilu. Opažaj svijeta oko nas odražava se na nas putem, *samo*, pet osjetila: vid, sluh, dodir, okus i njuh. No, stanovnici Plavog planeta još nisu osvijestili činjenicu da se mijena događa i na/sa stvarima koje iz naše perspektive ne uočavamo.

Tek u suvremenosti postajemo svjesni kako se svakim pokretom, svakom, pa i najmanjom, promjenom, nešto novo događa u univerzumu: pridodaje se djelić nove realnosti. Načelo neodređenosti, kvantna teorija, teorija relativnosti, fraktali, bozoni i strune, otvorili su nove vizure percepcije. Princip promjenjivosti: konstantna mijena i neprekidni tijek uviđa se spoznajom da ne možemo točno odrediti položaj i vrijeme događanja, već možemo tek naznačiti tendencije odigravanja. U suprotnosti s mehaničkim pogledom na svijet, svaki djelić nas i svijeta oko nas pokazuje se na novi način: kao interaktivna univerzumska pojava.

Suvremenost je obilježena pojavom mnogih planetarnih problema, nesklada, apsurdnosti. Znanstveni napredak ne pobuđuje optimizam. Uviđamo da je uvjetovan profiterstvom. Već odavno svjedoci smo agresivne eksploatacije i uništavanja Afrike, podmukle borbe za prevlast nad naftnim resursima Bliskog istoka, pokušaja novog rasporeda interesa novim oblicima prikrivenog kolonijalizma.

Presporo se širi ekološka osviještenost. Svjedoci smo nelogičnosti u medijima, ekonomijama, kulturi, a eskalacija apsurdnosti povezana je sa zdravljem. Umjesto da se terminološki proklamira *suradnja, sklad sa prirodom*, koji nose zdrav život, liječničke akcije se opisuju pojmom *borbe*. Sve je više zabrana, tzv. demokratskih (iako neustavnih) odricanja. Dio nas, na žalost još premali, raspoznaje da su naputci / naredbe najčešće u korist neke povlaštene grupe. Naoko pozitivna ideja globalizacije pretvorila se u interesne, političke proklamacije, a sada i prisile. Ne možemo preskočiti događanja kojima smo okruženi: cenzura osobnog mišljenja, politički pritisci na grupe i pojedince, namećanje GMO prehrane, forsiranje rigidnih religijskih dogmi, prisilno nošenje maski, zabrane komunikacija, putovanja, maltretiranje djece i sl. Ako bar malo zagrebemo u neovisne medije koji još nisu uništeni, shvatit ćemo da *mainstream* glasila djeluju unisono, ali ne u korist običnog stanovnika planeta. Veseli da već zapažamo znatni neposluš - kao reakciju na uzurpacije sloboda od strane vladajuće (financijske) elite. U službenim medijima ne nalazimo realne informacije o protestima na ulicama gradova diljem svijeta.

Kapital je posegnuo i za životima onih koji su ga poštovali, stanovnika zapadnih demokracija. Također i tzv. mladih demokracija, koje su postale područja bjesomučne eksploatacije. Pohlepa je previdjela da kapitalizam time odsijeca vlastitu stabilnost. Mnoštvo ljudi dovedeno je na rub egzistencije, a upornom i bezobzirnom eksploatacijom bit će ih sve više. Divljanje profiterstva ne staje. Ne slušaju se apeli o tome da rješenje nije u ubijanju ili bacanju na koljena prosječnog čovjeka, već u preraspodijeli dobiti. Neuspjeh projekta stvaranja mirnog svijeta, širenje krvavih, prikrivenih interesnih i vjersko-etničkih sukoba, izaziva indignaciju i reakciju umjetnika. Stalni tijek i kontinuirana mijena, kao pojmovi spoznaje, tematski su okvir likovnog projekta. Izložba selektiranih radova predstavlja djela koja propituju temu u nekom od slojeva interpretacije. Prema prispjelim radovima gradio se projekt. U konačnici se dogodilo da je izložba radova projekta usadena u sadašnjost, oslanjajući se na vizualne komentare trenutka ili svjedočenja kontemplacijskih, osobnih doživljaja. Promatraču je ponuđena spoznaja kako subjekt nije u tijelo i um zarobljena supstanca, već proces postojanja, uz stalne promjene odnosa energija različitih tvari i okolnosti. Usud se zamjenjuje sudioništvom. Ovime, klasičan pojam božanskog, zauzima energija: njen tijek i mijena. Istrošeni Bog je nestao.

Svi smo mi, zajedno sa univerzumom, dio tijeka, pokretači, ali ujedno i sudionici mijena.

Eugen Borkovsky

IZLAŽU:

Darko Brajković Njapo, Barbara Cetina, Slađan Dragojević, Manuela Drk, Robert Fišer, Heda Gartner, Dubravka Kanjski, Branko Kolarić, Miranda Legović, Milan Marin, Slavica Marin, Raoul Marini, Jadranka Ostić, Ivana Ožetski, Tanja Ravlić, Aleksandra Rotar, Darija Stipanić, Goranka Supin, Ivana Škvorčević, Mirjana Tomašević, Andrija Večenaj, Roberta Vilić, Roberta Weissman Nagy, Andrej Zbašnik, Breza Žižović

Naslovnica: Miranda Legović, Bez naslova, fotografija